

KZPES

GLASILO ZVEZE FANTOVSKIH ODSEKOV V LJUBLJANI. — IZHAJA VSAK DRUGI ČETRTEK. —
NAROČNINA: LETNO DIN 20, POD SKUPNIM OVITKOM DIN 18. — ROKOPISI SE POŠILJAJO
NA NASLOV: UREDNIŠTVO »KRESA«, LJUBLJANA, KRŽIČEVA 6. — UPRAVA: »KRES«, RA-
KOVNIK, LJUBLJANA 8. ČEKOVNI RAČUN ŠT. 17.871.

LETO XI.

LJUBLJANA, ČETRTEK 31. OKTOBRA 1940.

ŠTEV. 22.

Na božji njivi

Nešteto lučk gori, nešteto svečk je prižganih. Zakaj? Že pesnik pravi: »Saj danes je vseh mrtvih dan!«

Premnogi počivajo pod travno rušo. Temni grob, zadnje bivališče vsakega. Nikdo ni izvzet — nihče!

Med grobovi hodim, oziram se, gledam. Gledam lepoto nekaterih grobov; okrašeni so, okrašeni tako, kot bi hoteli pričati: Tu, tu mine vse, ko strohni telo, ni ničesar več... Drugi grobovi niso taki. S travo so okrašeni; ni roke, ki bi jim razrahljala zemsko rušo; in nikogar ni, ki bi se spomnil nanje. Da, tudi tja mi zahaja pogled, »Kjer luč nobena ne brli.« Dvoje, kar ni prav, vidim na božji njivi ta dan. Grobove bogatinov, razkošno okrašene, grobove siromakov — pozabljene. Še tukaj se vidi človekov značaj. Samopašnost, poviševanje samega sebe in ljubezni. Okrašeni so grobovi, toda pokojni spijo mirno spanje pravičnih...

Duh mi blodi dalje, tja daleč, kjer so grmeli topovi, kjer so strojnice regljale smrtno pesem tisočerim, mladim, nadepolnim življenjem. Ni luči, nič ni, le trava, zelena trava, krasi prostor, kjer počivajo telesa naših bratov — očetov... Goriški »slavček«, v duhu si videl te poljane, ko si zapisal: »Ne križ, ne kamen ne stoji!« A vendar — trupla počivajo in čakajo vstajenja. Solze so škropile njih spomin padlih za svobodo domovine. Gorje si sejala, vojna — ne sreče! In vendar, še danes grmijo topovi, še padajo telesa, še vedno... Novi grobovi nastajajo; grobovi, ki jih ni določila božja Previdnost; prerano izkopani grobovi, ki jih je izkopala človeška hudobija. Spavajte v miru vsi, ki ste padli za svobodo domovine, naše misli se vas spominjajo in naša srca sočustvujejo z vašimi sinovi, hčerami. Tudi vi, ki vas je božja Previdnost poklicala k sebi, tudi vi spavajte v miru! V miru počivajte vsi, ki ste odšli pred nami v večnost, in pričakujete nas, ki se zavedamo, da so »noč in dan odprta groba vrata,« da bomo tudi mi prišli tja za vami.

Prevzele so me misli, tako prevzele, da sem kakor v sanjah strmел na spomenike na grobovih...

Oltar nad grobom sv. Modesta
v gosposvetki cerkvi.

Pred kratkim so v Franciji uvideli, da je potrebno preurediti v državi dvoje važnih stvari: šolstvo in telesno vzgojo. Vodstvo obojega bo prevzela država. Ona bo edina vodila šolstvo in telesno vzgojo. V mestih, ki nimajo več kot 50.000 prebivalcev, je dovoljen za vsako športno panogo samo 1 klub. Rugby je prepovedan. Predsednike športnih zvez bo imenoval minister. Telesni vzgoji bo odslej posvečeno 8 ur tedenskega pouka. Popolnoma prav!

November — brezalkoholni mesec

Alkoholizem je zelo nevarna, strupena in glodalna rana na telesu našega naroda in postaja vedno večja. Iz te rane pa nastajajo še druge rane, ki druga drugo podpirajo v svojem razdiralnem delu na narodnem telesu in prinašajo narodu pogubo in groze celo s smrtjo: pre-

rej tudi s tem delom za narod lahko največ dobrega storila; in mi smo mladinska organizacija; mladina pa ravno najbolj potrebuje dela za treznost in zdržnost; zakaj kakršna je mladina, tak bo v bodočnosti ves narod.

Ne strašimo se žrtev radi samoodpovedi. V organizaciji se vzgajamo, pa moramo dodati še samovzgojo; vzgojiti si moramo močno voljo, če hočemo, da bomo tudi kot moške in očetje narodu kaj koristili, in glejte, popolna abstinenca je kaj primerna šola za vzgojo močne volje. Za enkrat bomo poskusili en mesec, in ta naj bo preizkušnja, kako smo sami v sebi že močni.

Obenem pa naj bo ta brezalkoholni mesec darovan tudi Bogu kot žrtev, ki jo od nas zahteva, da se nas usmili in nas še nadalje obvaruje grozot vojne. Poleg molitve so potrebne tudi žrtve, da z njimi zadostimo božji pravici za vse strahovite pregrehe, s katerimi svet danes žali Boga in ki kličejo božjo kazen na človeški rod.

To premislimo, pa se ne bomo prav nič obotavljali zavezati se prostovoljno, da se bomo ves mesec november zdržali vseh alkoholnih pijač. Naj ne bo noben odsek izjema.

Kar točno se ravnajte po okrožnici, ki jo boste o pravem času prejeli, in pokažite, da razumete, kaj naš narod sedaj najbolj potrebuje.

Otroci prosijo hrane.

piri, poboji, nesrečni zakoni, bolehnosti in slabotni otroci in še marsikaj drugega; vse to je posledica alkoholizma.

Rano je treba zdraviti; čim težja in nevarnejša je, tembolj učinkovitega zdravljenja potrebuje; včasih je treba kar težke operacije; in take potrebuje naše narodno telo zaradi alkoholizma.

Ta rana je tako globoko zajedena, da ni zadosti, da propagiramo samo treznost in da tudi sami trezno uživamo alkoholne pijače; treba je več. Potrebna je popolna abstinenca. Za hude alkoholike je to edina rešitev. Drugim pa je potrebna, da dajo slabotnim dober zgled in pokažejo lepoto treznosti in zdržnosti. Najbolj smo pa gotovo mi poklicani, da stopimo v vrste popolnih abstinentov, ker naša organizacija je najbolj razširjena med našim narodom in bo to-

Gorše: Pijančki.

Bratje, bliža se konec leta, ali ste že poravnali naročnino za Kres?

ATLETI NA STADIONU

B) Mladci met krogla.

1. Miceli Leon, Jesenice	12.45 m
2. Kavčič Filip, Kropa	12.23 m
3. Šišernik Jakob, Maribor III	11.89 m
4. Oblak Anton, Tržič	11.61 m
5. Furman Vladimir, št. Vid nad Ljublj. zav.	11.44 m
6. Erman Franc, št. Vid nad Ljublj. zav.	11.35 m
7. Bertoncelj Jože, Jesenice	11.31 m
8. Lovše Ivan, Dev. Marija Polje	10.94 m
9. Lužnik Bogomir, Maribor	10.81 m
10. Torkar Račo, Jesenice	10.75 m
11. Oblak Jože, Novo mesto	9.91 m
12. Doganoc Nande, Vel. Lašče	9.66 m
13. Vršaj Egidi, Čatež	8.75 m

A) Člani skok v višino z zaletom

1. Dimnik Maks, Maribor	1.55 m
2. Kraner Martin, Dev. Marija Polje	1.55 m
3. Mihelič Alfons, Mengeš	1.55 m
4. Škebe Ciril, Novo mesto	1.55 m
5. Jeglič Franc, Lj. Sv. Peter	1.50 m
6. Omahen Ivan, Dev. Marija Polje	1.50 m
7. Petrač Leon, Kropa	1.50 m
8. Strupi Ivan, Kranj	1.50 m
9. Žula Zemljoslav, Maribor	1.50 m
10. Finžgar Rudi, Kropa	1.40 m
11. Kompare Tone, Mengeš	1.40 m

B) Mladci skok v višino z zaletom

1. Babič Franček, Maribor	1.65 m
2. Furman Vladimir, št. Vid n. Ljubljano zav.	1.50 m
3. Miceli Leon, Jesenice	1.50 m
4. Bertoncelj Jože, Jesenice	1.45 m
5. Doganoc Nande, Vel. Lašče	1.45 m
6. Vršaj Egidi, Čatež	1.40 m

Pripominjamo, da so se vse našteje discipline vršile v dežju in na razmočenem tekališču.

Br. Kokot, Celje, izvaja poljubno prosto vajo.

A) Člani skok v daljavo z zaletom.

1. Lončarič Rado, Maribor	5.87 m
2. Smolej Jože, št. Vid-Stična	5.87 m
3. Strupi Ivan, Kranj	5.62 m

4. Urbančič Tone, Čatež	5.51 m
5. Malej Tine, Koroška Bela	5.41 m
6. Kuk Avgust, Konjice	5.34 m
7. Kocelj Stanislav, Vodice	5.29 m
8. Kompare Tone, Mengeš	5.25 m
9. Gole Davorin, Lj. Codeljevo	5.19 m

Br. Varšek, Vič, izvaja premet nazaj.

10. Markež Ivo, Jesenice	5.07 m
11. Lipar Ivo, Mengeš	5.03 m
12. Janšovec Tone, Maribor	4.97 m
13. Sedej Ivan, Homec	4.92 m

B) Mladci skok v daljavo z zaletom

1. Bratož Hinko, Lj. mesto	5.89 m
2. Veider Emil, Mengeš	5.39 m
3. Doganoc Nande, Vel. Lašče	5.11 m
4. Škebe Jože, št. Vid nad Ljubljano, zav.	4.99 m
5. Lovše Ivan, Dev. Marija Polje	4.84 m
6. Kompare Janez, Mengeš	4.70 m
7. Gregorc Tone, Mengeš	4.64 m
9. Kraner Jože, Dev. Marija Polje	4.59 m
9. Trapečar Danijel, Sevnica	4.55 m
10. Oražem Teodor, Mengeš	4.52 m
11. Vršaj Egidi, Čatež	4.49 m

A) Člani skok ob palici

1. Janež Karel, Dolsko - Sv. Helena	3.10 m
2. Mihelič Alfons, Mengeš	3.00 m
3. Klinar Tone, Koroška Bela	2.80 m
4. Jašovec Tone, Maribor	2.80 m
5. Lipar Ivo, Mengeš	2.70 m
6. Finžgar Rudi, Kropa	2.60 m

B) Mladci skok ob palici

1. Babič Franček, Maribor	3.00 m
2. Erman Štefan, št. Vid nad Ljubljano	3.00 m

Skok ob palici.

3. Slatnar Jože, Tržič	2.70 m
4. Veider Emil, Mengeš	2.70 m
5. Žula Zemljislav, Maribor	2.70 m

Člani tek 400 m

1. Mravlje Franc, Brezovica p. Ljubljani	57.8 sekund
2. Kocelj Stanislav, Vodice	58.0 »
3. Skušek Marjan, Lj. Sv. Jakob	58.4 »
4. Proj Ivan, Šmartno - Kranj	59.0 »
5. Lipar Ivo, Mengeš	59.4 »

Člani tek 3000 m

1. Potočnik Črto, Zg. Šiška	9:48.3 minute
2. Krempfelj Ivan, Maribor	9:49.9 »
3. Jerman Franc, Lj. Sv. Peter	10:00.8 »
4. Ravnik Alojzij, Radovljica	10:13.3 »
5. Hlepce Jože, Šmartno - Kranj	10:14.0 »
6. Bregar Rudi, Trbovlje	10:31.0 »
3. Jerman Franc, Lj. Sv. Peter	10:00.3 »

Mladi 60 m

1. Bratož Hinko, Lj. mesto	7.4 sekunde
2. Babič Franček, Maribor	7.8 »
3. Vidic Jože, št. Vid nad Ljubljano	8.1 »
4. Čebulj Franc, Črnuče	8.1 »
5. Veider Emil, Mengeš	8.2 »

6. Doganoc Nande, Vel. Lašče	8.3 »
7. Trapečar Danijel, Sevnica	8.3 »
8. Lužnik Bogomir, Maribor	8.4 »
9. Gregorc Tone, Mengeš	8.4 »
10. Teran I., Domžale	8.5 »
11. Bernik Franc, št. Vid nad Ljubljano	8.5 »

Prvih šest je startalo v finalu.

2. Babič Franček, Maribor, predtek 7.05 sek., 3. Vidic Jože, št. Vid nad Ljubljano, predtek 8.0 sek., 4. Čebulj Franc, Črnuče, predtek 8.0 sek., 5. Veider Emil, Mengeš, predtek 8.01 sek., 6. Doganoc Nande, Vel. Lašče, predtek 8.02 sek.

Člani tek 800 m

1. Košir Zmago, Lj. Sv. Jakob	2:01.4 minute
2. Proj Ivan, Šmartno - Kranj	2:12.9 »
3. Kocutar Franc, Lj. mesto	2:17.0 »
4. Erce Franc, Vodice	2:19.4 »

Člani tek čez zapreke 110 m

1. Klinar Janez, Koroška Bela	17.5 sekunde
2. Lončarič Rado, Maribor	17.9 »
3. Klinar Tone, Koroška Bela	21.0 »

Člani tek 200 m

1. Klinar Janez, Koroška Bela	23.5 sekunde
2. Gole Davorin, Lj. Kodeljevo	21.5 »
3. Lipar Ivo, Mengeš	25.4 »
4. Kuk Avgust, Konjice	26.0 »
5. Skušek Marjan, Lj. Sv. Jakob	26.0 »
6. Mravlje Franc, Brezovica	26.2 »
7. Proj Ivan, Šmartno - Kranj	26.9 »
8. Malej Tine, Koroška Bela	26.9 »
9. Burja Tone, št. Vid nad Ljublj., zav.	26.9 »
10. Kompare Tone, Mengeš	26.9 »

Prvih 6 je tekmovalo v finalu.

A) Člani met diska.

1. Klinar Janez, Koroška eBla	35.73 m
2. Jeglič Franc, Ljubljana, Sv. Peter	33.98 m
3. Černetič Silvo, Maribor II	30.55 m
4. Ahac Rudi, Jesenice	30.51 m
5. Kuk Avgust, Konjice	29.00 m
6. Urbančič Tone, Čatež	28.60 m

(Konec prihodnjič.)

Naše delo

Dne 20. oktobra 1940 je naša slovenska fantovska organizacija zopet dajala pred slovensko javnostjo svoj obračun o našem delu v preteklem poslovnem letu. Vse delo ZFO v letu 1940. je bilo posvečeno delu za notranjo obnovo našega članstva, delu za prosveto in organizacijo, delu za utrjevanje naših značajev, našega katoliškega prepričanja, slovenskega mišljenja in državljske zavesti ter ponosa! Zato ni bilo velikih zunanjih nastopov kot prejšnja leta. Za danes naj povzamemo najvažnejše odstavke iz poročil posameznih odbornikov, nekaj pomembnejših sklepov in važnejših odločitev z občnega zbora bomo pa priobčili še v prihodnji številki.

Duhovni vodja ZFO, g. dr. Gregor Žerjav, je bil z uspehi pri verski poglobitvi članov ZFO na sploš-

no zadovoljen, čeprav so tu in tam še kaki večji ali manjši nedostatki, čeprav je še marsikje premalo

»Mladi mornarji«, mladi FO Sevnica.

verske vneme, v nekaterih odsekih pa premalo katoliške borbenosti! Vsi odseki pa so svoje verske duhovne vaje opravili in s tem dokazali, da se znajo pripravljati za praktično krščansko življenje. Tudi organizirano delo za pobijanje vsake nenravnosti in nedostojnosti, kletve in pijančevanja je prav lepo napredovalo med našimi fanti! Vsa čast jim! Zato bomo z vsem tem in takim delom v prihodnjem letu nadaljevali in na fantovskih sestankih zlasti obravnavali poglavje o sv. maši in obhajilu, o katoličanih in različnih verah. Vsak sestanek bomo pričenjali in končevali z molitvijo, takoj v mesecu novembru pa bomo priredili brezalkoholni mesec. Le tako bomo vzgojili naše fante v načelne, globoko verne in dosledne katoličane. In prav to je naš prvi namen!

Načelnik Ivo Kermavner ni mogel biti s telovadnimi in športnimi uspehi v preteklem letu tako zadovoljen, kakor bi lahko bil, če bi mu to dopuščal težavni mednarodni položaj! Vendar kljub temu nismo spali, saj o našem telovadnem delu zgovorno pričajo reprezentančne akademije v Unionu, orodno prvenstvo v Kranju, smučarske tekme v Bohinju in Mojstrani, telovadne in športne tekme v avgustu v Ljubljani na Stadionu, lahkoatletske tekme in številni tečaji ter revizije. Telovadno delo pa je deloma počivalo tudi zaradi tega, ker je ZFO letos hotela teže svojega dela posvetiti notranji poglavitvi svojega članstva. Zato nas pa prihodnje leto zopet čaka izredno pomembno delo: dva velika tabora v Ljubljani, članski in naraščajski, številne akademije, sprevedi, zborovanja in nastopi, taborjenje, orodno prvenstvo, smučarske tekme in izlet v Beograd: vse to bo naša velika proslava Nj. Veličanstva kralja Petra II. ob prevzemu vladarskih oblasti.

Prosvetni odbor je posvečal v preteklem letu največjo pažnjo fantovskim sestankom, izdal je lepo knjigo o komunizmu in še drugo »V življenje«, in tudi v tekočem letu že začel z izdajo knjižice »Naše delo«.

O izrednem delu naše organizacije priča tajnikovo (ing. Nerima) poročilo o 42 rednih in eni

Mladci FO Škofja Loka.

izredni seji centralnega odbora ZFO ter o 1551 odposlanih ter 2645 prejetih dopisih, o 382 delovnih odsekih ter 36 naših okrožjih ter 5 podzvezah, končno o številnih publikacijah, ki jih izdaja ZFO: »Kres«, knjige, knjižice, okrožnice, »Vaditelja«, »Mladca« in še drugo.

Nace Železnik je poročal o organizacijskem življenju ZFO in zlasti podčrtaval program, ki ga je sestavil za preteklo leto v 10. točkah. Podrobno je poročal o okrožnih tekmah in farnih sestankih. Ni bilo vse na dovolj visoki stopnji, vendar smo z uspehi lahko zadovoljni, saj je od 38 okrožij izvedlo tekme 32 okrožij, torej 84%, okrožnih svetov je bilo 1504, okrožnih revizij 37, okrožnih poslovnih tečajev 34, odsekovnih poslovnih tečajev 355, odsekovnih revizij 371, prosvetno telovadnih akademij pa 267. Vsa organizacija je imela sej in občnih zborov 2351, sestankov 6027, telovadnih ur pa 8806. V organizaciji deluje 5289 odbornikov ter 422 duhovnih vodij. V odsekovnih odborih pa deluje 4765 članov in 384 duhovnih vodij, okrožni odbori štejejo 524 odbornikov in 38 duhovnih vodij.

Blagajniško poročilo Slavka Tršinarja je pokazalo, da ima ZFO aktiv in pasiv 147.268,60 din, izgube in dobička pa 365.651,25 din.

F. J.

Med nama

Preljubo veselje...

Mlad človek — pa bi ne bil vesel? Mora biti, če je res mlad! Si že slišal vrisk, ki se zvečer razlegne čez naša polja? To je izbruh veselja in zadovoljstva. Si že slišal, kako odmeva pesem po vasi? Fantje pojo. Veselje, kolika dragocenost, pečat mladosti! Spet je pa dostikrat veselje in veselje dvoje. Le poglej okrog sebe: Ta od veselja zauka in zapoje, drugi je gostobeseden in glasen, tretji se napije od veselja itd. So pač tudi na veselje zelo različni pogledi.

Veselje ni trenutek, veselje mora biti trajno razpoloženje v duši. Imaš veselje do svojega poklica. Samo danes? Če ga nimaš vedno, potem ne moreš ljubiti poklica, se braniš dela. Veselje tudi ni v zunanostih. Verjemi, ni vselej veselje v sme-

hu! Ali si že poslušal, kako nekateri fantje surovo vriskajo? Ali ne čutiš takoj, da petje mnogokrat ni veselje, ampak pijanost? Ni treba biti bister dušeslovec, da vse to vidiš in spoznaš. Dovolj je, da imaš nekaj čuta in mrvice okusa. Da, za razveseljevanje je predvsem treba poleg mirnega srca in čiste vesti — okusa. Samo poglej, kako se včasih fantje zabavajo brez okusa, recimo kar neokusno! Če zapojejo, je kvanta, če je smešnica, človek zardi, če gredo na kozarec, ga mora biti štefan in tako naprej, saj bi lahko še naštevali. No, ali ni vse to brez okusa, brezobzirno, brezčutno? In vendar, v tem premnogi najdejo svoje veselje, svojo zabavo, v tem uživajo in se izživljajo. Žalostno je to in mora voditi tudi dobromisleče za seboj, prej ali slej se vsak spozabi in kmalu zaplava po mlaki za drugimi in končno razočaran obtiči v blatu. Uživaj, dokler

Mladci
FO Mengeš.

si mlad, tako pravijo. Kakor pijanec, ki je v jarku ležal in pravil, da ga samo še pijača pokonci drži...

Preljubo veselje, o, kako ga prav danes pogrešamo! Stari tožijo, da se mladina ne zna več zabavati. Ne bo to sicer res, a vendar, prav fantje pogosto nimajo zabave. Oštarija, pijača, dekleta, to je včasih vse. In v tem so dani vsi pogoji, da fant čut za pošteno razvedrilo sploh zgubi. Na izlet brez deklet — kdo bo šel dolčas prodajat? V gostilno — pa trezen ven, ali se splešča? To so parole!

Mislím pa in upam, da soglašas z menoj, da je pri nas še vedno toliko zdravih fantov, da se znamo zabavati in razveseljevati brez pijanosti in kravala, brez kvant in sumljivih deklet. Ali ni prav naloga naših zavednih fantov, da družbo dvignemo, da iščemo sebi resničnega veselja, ki zajame dušo in telo, in da takega veselja nudimo tudi drugim? Saj še nismo čisto onemeli in okosteneli. Ni to lahka naloga, a fant, ki ima v sebi zdravo srce, ga ne bo zamenjal za piškavega!

J. V.

TELESNE NEZGODE IN PRVA POMOČ

Delo na polju ponehava, poljski pridelki bodo kmalu pod streho. Kmečki in delavski fantje imajo po večerih več časa. Društveno življenje po naših prosvetnih domovih postaja živahnjejše, napolnjujejo se tudi telovadnice, kjer si mladina uri in utrjuje telo.

V zvezi s telesnimi vajami, posebno še z orodno telovadbo, se rade dogajajo razne nezgode, ki imajo za posledico lažje ali težje telesne poškodbe. Zato bo našim fantom koristilo, če opišemo nekaj nesreč, ki se često dogajajo v telovadnici, pa tudi v delavnici, na cesti, pri delu na kmetiji in sploh pri slehernem telesnem delu kjer koli in kadar koli. Takšne nezgode so: izvin, izpah, kila, vsakovrstne rane in krvavitve, pretresi, kostni prelomi, zmečkanine, omedlevica, nezavest in druge. Podati hočemo nekaj navodil, kako je v takšnih nesrečnih slučajih ravnati, kako nuditi ponesrečencu prvo pomoč. Najprej hočemo navesti nekaj splošnih navodil glede prve pomoči, potem pa obravnavati posamezne nesrečne primere.

Splošna navodila o prvi pomoči.

Izkazovanje prve pomoči spada med telesna dela usmiljenja, ki nam jih naroča krščanska vera in ki jih je Kristus na čudovito preprost, ganljiv in prepričevalen način prikazal v priliki o usmiljenem Samarijanu. Z njo nam je povedal, da smo dolžni nuditi telesno pomoč vsakomur, tudi tujemu človeku in celo svojemu osebnemu sovražniku. Vsa duhovna in telesna dela usmiljenja nam nalaga Kristusova zapoved ljubezni do bližnjega.

Za pomoč v telesni nesreči moraš imeti blago srce, ki sočustvuje z nesrečo bližnjega, dobro voljo, ki je pripravljena na žrtve, premagovanje in odpovedi, oblast nad seboj, da se ne razburjaš in ne izgubiš glave, marveč da ohraniš mirno kri in mirne živce za trezno presojanje položaja in hitro odločitev. Z zbežanostjo, nerazsodnostjo in zavlačevanjem zamujaš dragocene trenutke, ki utegnejo postati v težjih nesrečah usodni za ponesrečenca. Strokovna ali zdravniška pomoč ni vedno takoj na

razpolago, zato so dolžni napraviti prve reševalne ukrepe tisti, ki so prisotni.

Razen teh moralnih pogojev, ki izvirajo iz našega čustvovanja in hotenja, pa so potrebni za izkazovanje prve pomoči še posebni umski (intelektualni) pogoji: zdrava pamet za pravilno presojanje položaja in pametno izvršitev prve pomoči, primerena splošna izobrazba in potrebno posebno znanje o ustroju in delovanju človeškega telesa ter o pravilih za prvo pomoč. Seveda je mnogo vreden, včasih celo odločilnega pomena, tudi tako imenovani zdrav čut. To je neka prirojena, deloma tudi privzgojena zmožnost duha, ki se javlja kot podzavestna sila ali gon in ki človeka nagiblje k takšnemu ali drugačnemu ravnanju, včasih celo proti njegovi volji in njegovemu spoznanju. Ta zdrav čut je posebno močno razvit pri preprostih, nešolanih, prirodnih ljudeh in jim nekako nadomešča šolsko vzgojo in izobrazbo. Veliko sposobnost in »srečno roko« pa ima človek, ki združuje v sebi zdrav čut s primernim znanjem.

Samo plemenito čustvovanje in dobra volja torej nikakor ne zadoščata. Z nepravilnim ravnanjem moreš ponesrečencu več škodovati nego koristiti. Nepravilno ravnanje pa tvegaš, ako podvzameš stvari, katerih izvršitev presega tvoje moči, sposobnosti in znanje. Ne lotevaj se zato ničesar, če ni v mejah tvojih zmožnosti, o čemer nisi prepričan, da ti bo zares dobro uspelo. Ko pa si presodil položaj in se lotil dela, ravnaj previdno, hitro in vztrajno! V hujših primerih nesreče velja pravilo, da dvakrat pomaga, kdor hitro pomaga. Kjer je več ljudi, naj odloča in vodi delo najsposobnejši. Nadležne radevedneže, ki se kaj radi zbirajo na kraju nesreče in so zelo radodarni z nasveti in opazkami, odločno odstrani, da ne motijo reševanja in da z neprimernim obnašanjem ne vplivajo na razpoloženje reševalcev in ponesrečencev. — Ko je reševalec dobro opravil vse, kar je bilo v njegovih močeh, naj čimprej poskrbi za strokovno pomoč. Pokliče naj zdravnika, oziroma ponesrečenca naj spravi v prave roke in na varno.

(Dalje prihodnjič.)

je gotovo najpopularnejši svetovni lahkoatlet. Bil je tekač na srednje in dolge proge. Gotovo je to doslej najbolj poznan športnik sveta. Iz malega, poščenega in vztrajnega finskega naroda je izšel, mnogim v svetu je s svojimi uspehi odkril ime svojega naroda, sebi in svoji domovini pa je spletel neverenljive vence. Z odločno voljo je usposobil svoje telo, da je z lahkoto postavil nove svetovne rekorde. Z neupogljivo vztrajnostjo je hitel od uspeha do uspeha, ovenčan z olimpijskimi latorikami je še in še skromno delal, vadil, se boril in zmagoval. Zgodilo se je, da je 1923 postavil v 2 dneh kar 4 svetovne

rekorde. Od zmage do zmage je šla njegova pot, po Evropi in Ameriki je presenečal navdušene gledalce s svojimi odličnimi uspehi. Iz Amerike se je vrnil še slavnejši. In najvažnejše je storil za svojo domovino s tem, da je zaradi njega dobila Finska 20 milijonov državnega posojila.

Pa ne mislite, da je bil kdaj prevzet, ohol in ponosen! Skromen, miren in tih po značaju je bil tak tudi pri svojih uspehih. Gotovo pa je, da je bil mož volje in ogromnih sposobnosti, ki jih je vselej rad žrtvoval za dobro svoje majhne, ljubljene domovine...

P. K.

Za fantovski sestanek

Po sklepu vodstvenega tečaja začnemo danes v »Kresu« ob-
javljati zanimiva vprašanja v obliki ugank za fantovske sestanke. Vprašanja naj bodo med zabavnimi točkami vsakega sestanka, ugi-
bajte zastavljene uganke in v prihodnji številki »Kresa« boste videli
pravo rešitev. Rešitve teh vprašanj bodo ne samo za zabavo, marveč
v prvi vrsti za pouk in bistrenje vašega znanja iz najrazličnejših
področij kulturnega življenja. Za danes uganite tehle pet vprašanj:

1. Kdo ve za leto, mesec in dan, ko je bila ukinjena bivša or-
lovska organizacija?
2. Kdo je odkril Ameriko in kdaj?
3. Kdo je bil prvi slovenski pisatelj, katero knjigo je kot prvo
napisal in kdaj?
4. Katera je najvišja gora v Jugoslaviji in koliko meri?
5. Kateri je najpopularnejši svetovni lahkoatlet?

Dapisi

FO SODRAZICA

Naš F. O. je na nedeljo 29. sep-
tembra igral burko »Scapinove zvi-
jače«, katero smo v nedeljo 6. okto-
bra tudi ponovili. Igralci so še kar
dobro igrali svoje vloge, kajti ne-
kateri med njimi so bili prvič na
odru. Posebno pa je odlično izpe-
ljal svojo vlogo igralec »Scapina«,
naš agilni načelnik br. Drago Ko-
šir, kateri je pokazal vso svojo ve-
liko igalsko zmožnost. Režiser je
bil naš priljubljeni bogoslovec go-
spod Mirko Kozina, ki je vse svoje
počitnice žrtvoval samo za korist
našega odseka. Pri nas pa smo do-
bili tudi novega gospoda kaplana Jo-
žeta Šolarja, kateri se je z vso vne-
mo lotil dela v našem fantovskem
odseku. Z rednimi sestanki smo tu-
di že začeli, kakor tudi s telovadbo
se tako urimo duševno in telesno za
vse napore, ki nas v življenju mo-
goče še čakajo.

Pozdravljamo vse bratske odseke!

Bog živi!

Tone Ilc, podpredsednik.

PISMO OD VOJAKOV

Dragi bratje!

Sredi največjega dela me je uso-
da iztrgala iz vaše sredine. Moral
sem na delo k našim bratom — vo-
jakom, v službo naše ljubljene
Jugoslavije, katere ne pustimo niti
pedi tujcem! Tu zdaj šele vidim,
ko sem prvič v svetu, kako zelo je
potrebna naša organizacija vsem
Slovincem, da jih utrjuje telesno in
duševno, posebno pa da krepi na-
rodno zavest, ki jo je tako težko
ohraniti! Treba je pa, da zajame
ZFO vso mladino, ker žalostno je
gledati, kako se pačijo nekateri fan-
tje z vsemi mogočimi in nemogoči-
mi jeziki, samo da ni slovenski. Fan-
tje, Bogu se zahvalimo, da smo čla-
ni FO, te velike in viteške organi-
zacije, ki nam nudi vsega, kar po-
trebujemo v poštenem življenju. V
najlepšem spominu imam večere, ko
smo se zbirali k sestankom in k te-
lovadnim uram.

Daleč sem, vendar sem z mislimi
in dušo pri Vas, dragi slov. fantje,

pri Vas sredi Vašega dela in Va-
ših bojov za prave ideale.

Mislim, da se bom kmalu vrnil v
rodni kraj in zopet prišel med Vas,
dragi bratje in sestre, in z vso vne-
mo prijel za delo, ki ste mi ga za-
pali kot načelniku.

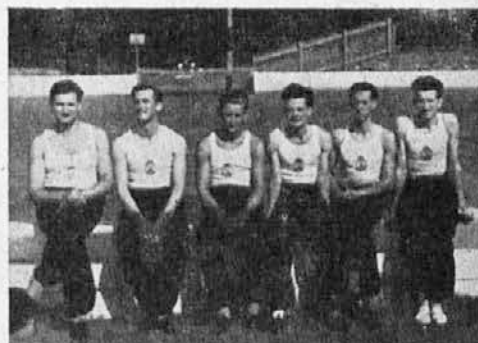
Brat Jože, načelnik, Sostro.

PISMO VOJAKA

Dragi gospod urednik!

Danes Vam prvič pišem za naš
»Kres«, odkar nosim vojaško suk-
njo. Pol leta je minulo, odkar sem
zapustil salezijanski zavod v Ver-
žeju, kot star študent, saj sem bil
komaj prvošolec. Zamenjati sem
moral študentovski plašč z vojaško
suknjo in knjige s puško. Bil sem
dodeljen k poljski artileriji. Prišel
sem v Banjo Luko, kjer je bilo mno-
go slovenskih tovarišev. Vojna di-
sciplina in red me pač nista zadela,
ker reda sem bil navajen iz zavoda,
pa tudi učenje mi ni delalo pregla-
vic. Najtežje mi je bilo prenašati
grde kletve in kvante, pri katerih se
žal tudi nekateri slovenski tovariši
odlikujejo.

Kako srečen sem bil, ko sem na-
šel zvestega isto mislečega tovariša!
Ko smo bili vajeni ravnanja s puško,
so nas mnogo prestavili. Jaz sem z
enajstimi Slovenci prišel v našo Go-
renjsko. Tukaj nam poteka zdaj na-

Naši lahkoatletci.

IVAN NOVAK

Novela iz spomladi pred majniško deklaracijo. — Spisal Ivan Čampa.

»In vendar ste proti Avstriji tako nerazpoloženi.«

»Nikogar ne sovražimo. Borimo se za svoj obstoj.«

Tega stavka pa se je skoraj ustrašil. Ni mislil dejati tako. Prav lahko bi se s kakšno besedo kar na lepem izdal. Zato mu ni bilo prav nič všeč, da je deklica zaokrenila pogovor na to stran. Skušal je, da bi ponovno prišla v tisto razpoloženje kakor prej.

Vendar je bilo videti, da tudi Viktoriji ni za kakšno modrovanje. Preveč je še živela pod vtiskom ganljive zgodbe o Črtomiru in Bogomili, ki jo je pravkar tako globoko doživljala. Neka tesnoba ji je legla na srce. Zdrznila se je ob misli, kaj bi bilo, če bi se sama znašla na Bogomilinem mestu. Kaj bi storila. Ali bi se mogla odpovedati kar tako Novaku, temu plemenitemu človeku, ki mu še zdaj ni popolnoma prodrla v dušo? Ni si znala odgovoriti na to vprašanje. Toda bilo ji je, kakor bi ji neki zli duh šepetal na uho besede: »Tudi ti boš še postala Bogomila.«

V uti je bilo čudovito razpoloženje. Burja, ki je vela preko mesta nekje od Kamniških planin, je hotela biti rezka. Pa se ji ni posrečilo. Ko se je skozi špranje pritihovala v prostor, je zgubila že vso moč in deklici je bilo celo prijetno, ko se je mrzla nagajivka pogravala z njenimi lasmi. Fant in dekle sta žarela v nekem čudnem občutju. Pa ni bilo ne v tem ne v onem prave sreče. Viktorijo je bolj in bolj vznemirjala misel, ki se ji je utrnila v glavi, Novaku pa je bilo kakor človeku, ki mu je prijatelj zaupal skrivnost, pa jo je izdal nekemu, ki je ni bil vreden. Vendar so mu žarela sicer blede lica in dekle je to opazilo.

Tudi Viktorija je bila razpaljena. Doživetje tega trenutka je bilo toliko, da se enakega ni spominjala v življenju. Vedela je, da se v njej dogaja nekaj čudovitega. Káj, še sama ni vedela. Jasno ji je bilo samo to, da bi se za Novaka takoj pognala v največjo nevarnost, če bi to zahteval od nje. Bila pa je presramežljiva, da bi mu to povedala. In tudi upala si ni. Rada bi ga bila vprašala še to in ono, pa ni našla pravih besed. Nenadoma se ji je v glavi vse zmedlo in občutja so jo spreletavala kot bliski razvihan ožračje. Niti pomisliti ni smela na to, da bo morda Novak ta trenutek vstal in prekinil ta čudoviti sestanek, ki je bil popolnoma drugačen, kakor si ga je Viktorija zamišljala, a vendar tako svojstven in poln mehkobe. Da zna biti Novak tudi nežen, se dekletu še sanjalo ni. Zdaj ga je prvič spoznala tudi od te strani. In kljub temu, da je bila ta kratka urica vse kaj drugega prej kakor ljubavni pomenek, si je Viktorija želela, da bi se raztegnila v nedogled...

Deklica je globoko zavzdihnila in ponovno zaprla oči. Spet so ji drvele skozi misli slike in brnele besede, ki jih je slišala.

»Tudi ti boš Bogomila,« je zašepetala kakor v sanjah.

Novak je slišal in se zdrnil.

»Kaj ste dejali, gospodična?«

Otožno se mu je nasmehnila.

»Nič, nič, le sama s seboj se pogovarjam.« Nerodno ji je bilo.

Fant pa se z odgovorom ni zadovoljil. Naravnost neprijetno ga je presunilo. »Torej tako je vplivala pesem nanjo?« si je mislil. Pričakoval je popolnoma drugačnega razvoja. Misli je, da bo pozabila na vse drugo, kar jo je vznemirjalo, zdaj pa je ob njenih šepetajočih besedah, ki niso bile namenjene njemu, spoznal, da je le še povečal deklinsko bolest. Vedel je, da trpi, a ni ji mogel pomagati. Celo ta drobna knjižica, na katero je polagal vse nade, mu ni mogla pomagati. Kaj naj zdaj stori? Ni smel v dekletu bolečine, ki jo je glodala, še stopnjevati. Sklenil je, da bo napel vse sile in zatrl v dekletu vsako čustvo, ki ga je gojila do njega. »Če ne pojde drugače, se bom moral izseliti,« je sklenil.

»Berite še kaj,« mu je nenadoma dejala.

(Dalje prih.)

ša vojaška služba kot zvestim bratcem našega mladega kralja in čuvarjem naše ljube, mile domovine Jugoslavije.

Gorenjci so zelo prijazni z nami, slovenskimi fanti, vojaki. Dobimo si knjig od dobrih ljudi, tako nam tečejo dnevi naše službe. Le pogum!

Prisrčno pozdravljam člane FO Sv. Jurij v Slov. goricah in njihovega vnetega duhovnega voditelja, kaplana Juneša Rado.

Vsem iskreni Bog živi!

Ornik Franc.

NOVE KNJIGE

E. Boje in L. Kramole, Slava Slomšku. Izšel je zelo dober in primeren priročnik za Slomškove proslave. Priročnik vsebuje Sardenkovo pesem o Slomšku, Bojčev članek o Slomšku, narodnem voditelju in prosvetitelju, mnogo Slomškovih pesmi za deklamacije in tudi takih z notami za petje. Tako imajo v tem priročniku sedaj dovolj gradiva za Slomškove proslave ne samo naše šole, ki imajo prav od letos svoj Slomškov praznik, ampak tudi naša prosvetna društva, prav tem še posebej toplo priporočamo ta priročnik. Uporabiti ga bodo mogla že takoj 26. novembra, ko prav letos na ta dan obhajamo 140 letnico njegovega rojstva! Sicer pa je njegov dan določen vsako leto na 24. septembra. Priročnik priporočamo društvom in odsekom ter krožkom in jih obenem vabimo, da vsako leto po možnosti prireajo Slomškov dan, saj je prav Slomšek eden izmed prvih temeljev naše slovenske katoliške prosvete in vzgoje!

Knjižice z Rakovnika. Zopet imamo pred seboj pet knjižic po 1 din z Rakovnika. Knjižice imajo namen, v poljudni in ceneni izdaji govoriti o najpomembnejših stvareh iz verskega življenja med Slovenci in tako vzbujaati smisel za Boga, vero in Cerkev med nami. Tako govori knjižica št. 162. o letih človekovih in posebej obravnava fanta, dekle, očeta in mater. Zlasti poglavje o fantu vam priporočamo! št. 163. je posvečena nadangelu Mihaelu, št. 164. pa govori o potrebi in koristi molitve, oktobrska št. 165. je zopet posvečena Mariji — Rožnovenski, ki jo prav v oktobru častimo z molitvijo rožnega venca! št. 165. je končno posvečena misijonskemu delu. Knjižice priporočamo! **F. J.**

Izdaja Zveza fant. odsekov. — Urejuje Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M., Groblje - Domžale. — Tiska Misijska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)